N°. 2254. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 23 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 September.

Wij hebben ontvangen en deelen hieronder mede het gewijzigde ontwerp van adres aan den Koning tot beantwoording der troonrede, dat heden waarschijnlijk door de Eerste Kamer zal worden aangenomen. Het ontwerp adres is, gelijk te vermoeden was, een weerklank op de troonrede, en slechts in één enkel opzigt heeft de Eerste Kamer gemeend eene van die der troonrede eenigzins afwijkende woordvoeging in haar adres van antwoord te moeten toelaten.

Die afwijking geldt de finantieele maatregelen, door de Regering ter sprake gebragt. Zij kondigde aan, dat »tot eene vermindering van lasten kan worden besloten, binnen zoodanige grenzen als door eene gepaste behoedzaamheid worden voorgeschreven," en daarenboven, dat »met het delgen van schuld tevens kan worden voortgegaan." De Eerste Kamer van hare zijde antwoordt op die toezegging, dat zij gaarne aan de Regering »hare medewerking zal verleenen, om op behoedzame wijze tot eene vermindering van lasten over te gaan," en dat zij »met te meer gerustheid [de daartoe strekkende] voordragt in overweging zal nemen, *wanneer onafgebroken schulddelging daarmede kan vereenigd blijven.*" De Eerste Kamer schijnt dus van meening, dat bij elke voordragt tot vermindering van lasten, noodzakelijk tegelijker tijd aan schulddelging moet gedacht worden. Geene gelijktijdige schulddelging, zoo meenen wij in haar ontwerpadres te lezen, geene vermindering van lasten.

't Is het oogenblik niet, om over de finantieele beschouwingen, in het ontwerp-adres der Eerste Kamer blootgesteld, in 't breede uit te weiden. Later, wanneer de Regering de door haar ontworpen maatregelen tot vermindering van lasten [illegible] — en naar men verneemt [illegible] zal het niet aan gelegenheid ontbreken, daarop bij herhaling terug te komen. Intusschen meenden wij, dat op de verklaring der Eerste Kamer nu reeds de aandacht behoorde gevestigd te worden, en dat ook nu reeds dit weinige in herinnering [illegible] worden gebragt, dit namelijk:

1° dat, na de woorden der troonrede, de Natie, in elk geval, verwacht, dat de lasten, welke zij te dragen heeft, verminderd zullen worden;

2° dat, zoolang de Regering van haren goeden wil ter vermindering der lasten geen overtuigend blijk zal hebben gegeven, de herinnering van den weerstand, welken zij, ten vorigen jare, aan het voorstel der negen leden bood, levendig blijft bij een aanzienlijk deel der Natie.

Daar komen, waarlijk, zoo nu en dan rare dingen aan het licht. Daar hebt ge nu weer wat de *Kerkelijke Courant* bekend maakt betreffende de *Gustaaf-Adolf-Vereeniging*. Men hoorde er niet veel van. Eene enkele maal slechts berigtten sommige bladen, dat zich hier en daar nieuwe afdeelingen hadden gevestigd en eens slechts vernam men, dat er eene algemeene vergadering was gehouden, waar o zoo mooi was gepreekt, en waar het o zoo stichtend was toegegaan, en waar men o zoo ijverig [illegible] had aan het grootsche gebouw, dat men tot stand dacht te brengen. Daar was dus alle reden om te [illegible] onderstellen, dat de *Gustaaf-Adolf-Vereeniging*, [illegible] nadere kennismaking Nederland alsmede aan de [illegible] ging te danken heeft, zich zoo stilletjes en geleidelijk [illegible] wikkelde en dat zij zich in een tamelijk welvaren [illegible] heugen had: doch daar komt u nu eensklaps de [illegible] *Courant* met een relaas aan boord van het wemel [illegible] genoemde *Vereeniging* — en gedaan is het er [illegible] zien, en duidelijk wordt het u, dat al wat niet [illegible] werd, praatjes waren, ja, dat het nog [illegible] dan zeker is, of en hier te lande van die wel [illegible] onlangs zoo hooggeprezene *Vereeniging* [illegible] komt.

Het [illegible] eeniging [illegible] de *Kerkelijke Courant*, dat der *Vereeniging* [illegible] beslaat [illegible] steen op het hart moet zijn gevallen, dus niet [illegible] der dan drie groote kolommen, en er is het ook [illegible] denken het in zijn geheel, hoe leerzaam het ook zij, over te nemen. Tot de reproductie van eenige enkele plaatsen uit dat relaas bepalen wij ons dan ook; onze lezers zullen evenwel daaruit genoeg vernemen, om te weten, welke de strijdquestie is, die de jeugdige *Vereeniging*, schier van hare vestiging af, met ontbinding bedreigt.

Aldus dan de *Kerkelijke Courant:*

»De Gustaaf-Adolf-Vereeniging ondersteunt *Lutherschen*, *Hervormden* en *Vereenigden*, meermalen ook *Evangelischen* genoemd. Zij laat zich niet in met Doopsgezinden en Remonstranten, van wie zij niet schijnt te gelooven, dat het »op goede gronden" bewezen is, dat ook die behooren tot de Evangelische Kerk.

»Maar gelijk zij hen alleen ondersteunt, wil zij ook hen alleen als leden. Het exclusieve karakter der G. A. V. openbaart zich daarin, dat men, om lid te zijn, behooren moet tot de Luthersche, Hervormde of Vereenigde Kerk, aangezien men dan tot de Evangelische wordt gerekend te behooren.

»En wat had de Afdeeling *Nederland* gedaan? Zij had gerekend, dat het »op goede gronden" bewezen mogt worden geacht, dat ook Doopsgezinde en Remonstranten Evangelisch waren. Zij had hen zelfs niet uitgesloten van deelname aan het Hoofdbestuur en Afgevaardigden bevonden zich op die Algemeene Vergadering, met den titel van »lid der Gustaaf-Adolf-Vereeniging," van wie het bleek, dat die titel geusurpeerd moest worden geacht, omdat zij niet tot de G. A. V. mogten behooren. Het Hoofdbestuur had er over onderhandeld met het Centraal Bestuur, doch vruchteloos, men scheen in *Duitschland* niet te begrijpen, hoe men in Nederland broederlijk kan zamenwerken, in Evangelischen geest, zelfs met Doopsgezinden en Remonstranten.

»De Afdeeling Nederland moest zich dus *of* zuiveren van de vreemde bestanddeelen, die zij in zich opgenomen had, *of* besluiten, om zonder dadelijk [illegible] [met] de Duitsche G. A. V. een meer op zich zelf staand en naar eigen statuten werkend ligchaam te zijn. Aangezien men nu de Doopsgezinde en Remonstrantsche Broeders niet weigeren kon lid te blijven, zonder groote schade voor de goede zaak, aangezien men de gelukkige ondervinding in Nederland heeft, hoe broederlijk en goed men zamenwerken kan en men zich dus niet met de exclusieve rigting kon vereenigen, werd er besloten, dat de Afdeeling Nederland op zich zelve zou bestaan.

Voorzeker een gelukkig besluit! Men heeft, ook binnen de grenzen van Nederland een zeer ruim veld, waarop Protestanten voor Protestanten werkzaam kunnen zijn en volkomene waarheid is, wat de Haagsche cirkulaire zegt:

»Te ontkennen valt het toch niet, dat er zijn die, »om welke redenen dan ook, bezwaar maken zich »aan te sluiten aan bovengenoemde Protestantsche »genootschappen, zoowel der tuenda als der propaganda, die dit niet zouden doen omtrent een genootschap, dat geen ander doel heeft, dan aan geloofsgenooten te verschaffen, waarmede wij zoo ruimschoots »bedeeld zijn, christelijke prediking en christelijk onderwijs."

»Intusschen werd op dezelfde Algemeene Vergadering, waarop het gelukkige besluit werd genomen, dat de Afdeeling Nederland afzonderlijk zou bestaan, een voorloopig reglement, althans eenige voorloopige bepaling vastgesteld, volgens welke de nieuwe vereeniging (want dat was zij nu geworden,) werken zou en daarin het zeer ongelukkige beginsel aangenomen, dat *een vierde gedeelte der inkomsten* van de Nederl. G. A. V. zou worden overgemaakt aan de Duitsche. Wanneer de Nederlandsche leden *f* 1600 bijeenbrengen, zullen *f* 400 gezonden worden naar Duitschland.

»Waarom dat geschieden moet, wij bekennen gaarne het niet te begrijpen. Er is geen verband tusschen de Duitsche G. A. V. en de Nederlandsche; de eerste erkent de laatste niet; en toch zal men, uit groote beleefdheid, uit Nederland aan het Duitsche centraal-bestuur, een vierde der inkomsten zenden. Voorwaar een noodlottig besluit!

»Men kan zeggen: het »universeel karakter" der G. A. V. mag niet uit het oog worden verloren.

»De Protestantsche Broederen in den vreemde hebben onze hulp en ondersteuning mede noodig.

»'t Is Christelijke roeping overal werkzaam te zijn.

»Er is toch nog eenig verband tusschen de moeder en haar kind, schoon ook verstooten kind.

»Dat en nog meer kan men zeggen; maar men maakt er de zaak niet goed meê! De Nederlandsche G. A. V. heeft geen verband noodig met de Duitsche en wat de broederen *in den vreemde* betreft, daar zijn er zoovelen, zoo heel velen *in het eigen huis* die ontberen, wat zij ruimschoots bezitten: christelijke prediking en christelijk onderwijs. Nederlanders behoeven waarlijk hun geld niet over de grenzen te zenden, zoolang er in het land hunner inwoning een zoo ruim veld ter bearbeiding ligt en wij aarzelen niet *ernstig en dringend aan eenen iederen Nederlander de deelneming in de Nederlandsche Gustaaf Adolf Vereeniging te ontraden, wanneer de bepaling wet wordt, dat een vierde der inkomsten naar Duitschland aan het centraal bestuur zal worden gezonden*.

Ziehier dus waar het op aankomt:

Hier is alles Evangeliesch, wat den naam van Protestant zich toeeigent (1); *in Duitschland* erkent men slechts als Evangeliesch de Lutherschen, de Hervormden en de Vereenigden. De Duitsche Vereeniging wil dus noch ondersteuning geven aan Doopsgezinden en Remonstranten, noch ondersteuning van hen ontvangen; de afdeeling Nederland wil hen echter wel ondersteunen en wil ook wel wat gaarne door hen ondersteund worden; *inde irae.*

Maar daar willen wij niets van weten, zegt daarop de Duitsche aan de Nederlandsche Vereeniging, en, telt gij Doopsgezinden en Remonstranten onder uwe leden, dan verstooten wij u, als een ontaard kind. — Moet dat zijn, het zij dan zoo, herneemt daarop dat ontaarde kind; maar dan zult gij ons toch niet kunnen beletten, dat wij op ons-zelven en krachtens eigene statuten blijven voortleven. 't Blijkt niet, wat de Duitsche moeder geantwoord heeft; de *Kerkelijke Courant* juicht echter over dat besluit; doch hare vreugde is slechts van korten duur.

De ontaarde dochter heeft immers zich niet bij dat »gelukkige besluit" bepaald; zij heeft ook een »ongelukkig beginsel," »een noodlottig besluit" aangenomen. Zij heeft namelijk besloten het vierde van hare inkomsten aan hare moeder af te staan, en dat ergert de *Kerkelijke* dermate, dat zij alle Nederlanders »ernstig en dringend" aanraadt zich niet met de Vereeniging in te laten, zoo zij haar goede geld naar Duitschland stuurt. Van daar geene inschikkelijkheid ten aanzien van Doopsgezinden en Remonstranten; van hier geen geld.

Wij vergenoegen ons met dit weinige. 't Is eene bijdrage te meer ter kenschetsing der mannen, die, vaak op tartende en onrustwekkende wijze, bij ons, Katholieken, wat zij hunne »waarheid en godzaligheid" noemen, aan den man zoeken te brengen.

Utrecht, 21 *Sept.* 1854.

Waarde Heeren!

De praktijk heeft heden uitgemaakt, in welken zin het besluit der vergadering van gisteren, aangaande de voorlezing van stukken, wier auteurs niet tegenwoordig zijn, verstaan moet worden.

Het stuk van den heer Tideman te Rotterdam, namelijk, is voorgelezen, nadat Dr. De Jager verklaard had het tot het zijne te maken, en de strekking daarvan te willen handhaven en verdedigen. Aan deze voordracht intusschen was nog een incident voorafgegaan, dat ik ter kenmerking van sommige Kongreselementen niet onbesproken wil laten. Men had meêdeeling gedaan van eenige brieven, waaronder een allergemoedelijkste voorkwam in Plat-Duitsch of Nederduitsch, die toegejuicht werd, gelijk deze uitdrukking van het bewustzijn der éene nederduitsche Taalgemeenschap er aanspraak op had. — Maar onder deze brieven had men ook opgenomen de partikuliere korrespondentie, gevoerd tusschen Mr. C. van Marle, Utrechtenaar, en den heer H. Tollens, Cz., Rijswijker. Deze korrespondentie was van een zeer vertrouwelijken aard, en de grijze heer van Marle bediende zich onder anderen, tegenover onzen niet minder grijzen dichter Tollens, van het motief, om hem te bewegen een vaers op het Kongres te leveren, dat zijne (Tollens) degelijke poëzie nog eenige verpoozing schenken zou in den »[illegible]" der jeugdiger poëeten. Mr. van Marle kon zich, [illegible]

---

(1) In Engeland is het regterlijk uitgemaakt, dat ook de Mormonen Evangeliesch zijn. Waarom ook niet?

lijk, licht veroorloven zijn ouden vriend Tollens eene beleefdheid te zeggen, maar, mij dunkt, het Kongres-bureel had deze vleijerij niet mogen doen strekken tot hetgeen men in plat Hollandsch noemt »een lange neus" der jonge dichters. 't Was zeer onparlementair — die elukubratiën van die beide oude, brave heeren hier aan den jongen lui om de ooren te werpen: en niet alleen onparlementair, maar onstaatkundig; want het stond te voorzien, dat de jonge, niet de oude geniën, de opgaande, niet de ondergaande zonnen de eerste violen op dit Kongres zouden te spelen krijgen. Toen dan ook een paar uur later de jonge dichter van Beers, door de meesterlijke voordrache van een allervoortreffelijkst dichtstuk het Kongres roerdt en verrukte tot in het diepste zijner ingewanden — sprak menig-een bij zich-zelven: »dat is nu ook toch een dier mannen van den jeugdigen »wildzang." Misschien, dat bij zulken wildzang, de wel eens tamme vaerzen van des Heeren van Marle's vrienden, niet altijd met den besten uitslag in vergelijking zouden worden gebracht. Om te rug te komen op het rotterdamsche stuk: Met moeite had men dan de voordracht doorgedreven; maar zij kwam bitter slecht uit. In het stuk was alleen sprake van de noord-nederlandsche gymnaziën, en dergelijke onderwerpen, die niet gelijkelijk de belangen der beide deelen van Nederland betreffen, zijn eigenlijk door art. 4 der reglementsbepalingen van 't Kongres UITGESLOTEN. Ook duurde de voordracht, die weinig geboeid had (eene fout in het stuk, niet in den redenaar), meer dan een half uur, en volgens art. 1 van gemelde bepalingen mogen voorgelezen stukken niet langer duren dan een quartier. Na de lezing werd dan ook protest tegen deze Kongreswerkzaamheid aangeteekend en het inkonstitutioneele voorschrift verhoed, dat er over de noord-nederl. gymnaziën in deze vergadering beraadslagingen zouden geopend worden. Wel beweerde de Heer van Hall, dat de Hollandsche gymnaziën wel van belang waren voor de Belgen (hetgeen in den mond eens Belgs minder eigenliefde zou verraden hebben) — het onderwerp werd ter zijde gesteld.

Eene belangrijke bijdrage werd door Prof. Heremans geleverd over de onontbeerlijkheid van de kennis der dialekten, ter verklaring van oude schrijvers.

De Heer Nolet droeg een tijdzang voor op »De Vrede", toegewijd aan Koning Willem III, waarin (in den zang namelijk) vele fraaije brokken voorkomen, ofschoon het in dezen rijk met goede gedachten en schilderende vaerzen begaafden zang eene onnaauwkeurigheid moet genoemd worden, dat, waar het op »bidden" aankomt, de Belgen gezegd worden door den Priester te worden voorgegaan; terwijl men in het Noorden slechts de »psalmen" langs de tempelwanden hoort galmen. Wij hebben toch ook nog een paar duizend priesters, en een honderd-duizend of wat leeken, die nog andere liederen zingen dan die van Datheen en zijn volgelingen.

De Heer van Dam uit Woerden beklom het spreekgestoelte, om te zeggen dat hij — afzag van het woord.

De Heer Prudens van Duyse sprak een goed Vlaamsch woord over Archaismen. Hij trok voornamelijk met goede wapens te velde tegen den *Tijdspiegel*, waarin zekere goudsche prachtuitgave van den Statenbijbel werd aangeprezen, onder anderen ook omdat men sommige oude woorden door nieuwe had doen vervangen.

De heer Beets zeide hierop, dat evenmin als Mr. van Duyse nieuwe lappen op een oud kleed wilde toelaten, men oude lappen op een nieuw behoorde te dulden, en dat hij derhalve nog altoos tegen het heropwekken van in sommige streken verstorven taalvormen gestemd was.

De Heer Alberdingk Thijm noemde dat een geestig woord, maar wenschte toch te voorkomen, dat men daarmede het beginsel van alle kunstoefening ondermijnen zou. Hij beweerdt, dat ieder kunstenaar uit de natuur elementen ontleendt, die hij, in mindere of meerdere mate, tot kunstform verheft, dat er, namelijk, talrijke gradatiën waren in de verwerking, die een natuurelement ondergaan moest, om kunstelement te worden; dat er zelfs natuurelementen waren, die, in zekere oogenblikken, bijna geheel onvervormd in het kunstwerk overgingen. Hij citeerde ten bewijze beroemde schrijvers en schrijfsters, ook uit het buitenland, die, ter afbeelding van sommige oude of vreemde toestanden of ter aanduiding van oude of vreemde voorwerpen zich van archaismen en vreemde woordvormen bediend hadden, om dat deze inderdaad de eenige redelijke uitdrukking schenen op te leveren voor het denkbeeld, dat men wilde mededeelen. Hij vergeleek die oude of vreemde vormen bij het goud, dat de beroemde handschriftkleurders der middeleeuwen *in natura* gebruikten, om het goud op het klad hunner figuren uit te drukken.

De Heer Beets zeide, dat men aan een boom wiens kruin verdorde, doch die van onder nog rijk in het blad stond, de frissche blaadjens niet meer van buiten behoorde aan te hechten.

De Heer van Duyse antwoordde, dat het Vlaamsch en Hollandsch zusters waren, kinderen van de zelfde moeder. Dat de Vlaamsche zuster zekere zaken, die den familiekring herinnerden, had onthouden, die, onder velerlei afleiding, door de Hollandsche zuster niet bewaard waren gebleven; en nu wilde de spreker weten, of men niet zou goedkeuren, indien de Vlaamsche jufvrouw der Hollandsche aanbood haar datgene op nieuw te leeren, wat zij ongelukkig vergeten was, en toch haar patriarchalen kring weleer zoo geestig kenmerkte. Vele archaïsmen zijn alleen voor de Hollanders archaïsmen, zeide de spreker, en menig schijnbaar verouderd woord is in Vlaanderen nog in bloeijend gebruik.

De heer Dautzenberg vroeg, of men de onlangs gelukkig teruggevonden kunst van het glasschilderen niet weder zou mogen in praktijk brengen, omdat die kunst ook vóór drie of vier eeuwen zoo heerlijk gebloeid had.

De heer Beets had ook gezegd, dat een man geen kind moest zijn; maar de heer Beets verloor daarbij de schoone bladzij uit het oog, waar te lezen staat, dat als een man geen kind wil worden, hij het Rijk der Hemelen niet zal binnengaan. Och Heer! de vooruitgang van een kind tot een man, en van Graaf Floris V tot Koning Willem III is zoo gering!

Heden avond is er eene feestelijke bij-een-komst; gisteren avond hebben de leden sociëteit gehouden in het gebouw van Kunsten en Wetenschappen. Ik moet zeggen, dat Utrecht zich goed houdt, en dat men er op uit is den gasten het verblijf op alle wijzen te veraangenamen.

Het spijt mij, Heeren, dat ik den tijd niet gehad heb aardiger in dezen brief te zijn; maar waar geene persoonlijke twisten uit te strijden zijn, slagen mijne journalistische pogingen nooit in het verlichten mijner letterlantaarn met een geestig vlammetjen. *Prenez là, ne fut-ce*, zoo als de fijne Fransquiljons zeggen, *qu'une vessie au lieu d'une lanterne.*

Uw genegen
PAUWELS FOREESTIER, *Buikslooter.*

Wij ontleenen aan een brief uit Batavia dd. 27 Julij ll. het volgende:

»Op den 8sten dezer kwam alhier de Russische brik *Onni* opzeilen, bij het passeeren van Onrust zijne vlag toonende. Er liggen alhier ter reede het Engelsch fregat *Sybille* en de brik *Lilly*. De Rus vergistte zich tusschen de Buiten- en Binnenreede en liet op eerstgenoemde het anker vallen; onmiddellijk daarop verliet de kaptein het schip met zijne papieren, enz. Naauwelijks had de kommandant van het Engelsche fregat tijding van het opzeilen van den Rus bekomen, of hij begaf zich aan boord, en zond een paar gewapende sloepen uit, die bezit van den Rus namen, de Russische vlag streken, de Engelsche Admiraliteitsvlag in de plaats stelden, en het schip prijs verklaarden. Op grond echter dat het schip Melbourne verliet vóór dat aldaar de oorlogsverklaring bekend was, en de Koningin van Engeland, na het bekend worden der oorlogsverklaring, aan de Russische schepen zelfs nog 30 dagen had toegestaan, is het Russische schip den volgenden dag weder teruggegeven. Op onzen handel heeft intusschen de houding des kommandants een slechten indruk gemaakt.

»Z. Exc. de Gouv. Generaal weigerde zich met de zaak in te laten, niet tegenstaande de prijsverklaring slechts 272 Eng mijlen van den wal, op de reede, (Buiten- of Binnenreede is slechts eene huishoudelijke onderscheiding) plaats had, en nadat de Rus een fort, waarop de Hollandsche vlag wapperde (Onrust), had gepasseerd. Een paar dagen later zijn de beide oorlogsschepen vertrokken, doch sedert eergisteren weder ter Reede; ze schijnen aangewezen om in deze vaarwateren te kruisen. De brik *Onni* zal alsnu alhier worden verkocht.

Constanter, in de *Morgenster*, is toch maar pozitief, en dat is zoo als 't behoort! Hij zegt, (zie ons N°. 2249) o. a.:

»En dat het dit werkelijk doet (hij had in eene voorgaande *lange* fraze gezegd: dat de Evangelizatie onder de Roomsch-Katholieken, den Jezuiten en Ultramontanen pijn doet gevoelen; dat middel ter terugkeering tot de *evangelische waarheid* derhalve *doet pijn*) daarvan geven de organen der Jezuiten de bewijzen: *het werk der Evangelisatie is hun een voorwerp van afkeer en tegenstand*, en zij laten er zich over uit in de bitterste en vijandigste bewoordingen. Zij vreezen de verkondiging van Gods woord en het Evangelie Zijns Zoon" . . . . . »de hemelsche waarheid kent geen ander geweer, dan het getuigenis Gods en het Evangelie van den Zoon Zijner liefde."

"Ja, *Constanter*, dat is mooi gezegd, man! En dáárom bevelen wij u ernstig de lezing aan der annonce van onzen uitgever, op de 4e kolom van dit Nommer. Dat *moet* in uwen smaak vallen! — 3685 Bladzijden. Bijbel en Evangelie, en dat nog maar in één magazijn! *En voor zoo weinig geld!* 't Is handgift!

De kommissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het aanbieden van eene lijst van drie kandidaten voor het voorzitterschap der Kamer gedurende de tegenwoordige zitting, is heden namiddag ten half zes ure bij Z. M. toegelaten, om zich van hare taak te kwijten. De Koning heeft der kommissie geantwoord, dat H. D. zich onmiddellijk met het doen eener keuze zou bezig houden. Heden avond verzekert men reeds dat Z. M. den eersten kandidaat, Jhr. W. Borel van Hogelanden tot voorzitter zou hebben benoemd. De Tweede Kamer is tegen morgen ten een ure bijeengeroepen. In die zitting zal de nieuw benoemde voorzitter zijne be- trekking aanvaarden en zullen de werkzaamheden aan- vangen. Daartoe zullen behooren de zamenstelling de afdeelingen en de benoeming eener kommissie tot he opstellen van een ontwerp van adres in antwoord op de Troonrede.

De Staats-kommissie, belast met het ontwerpen eener wet nopens de regterlijke organizatie, heeft giste- ren avond en heden bijeenkomsten gehouden ten einde hare werkzaamheden voort te zetten.

Naar wij van goeder hand vernemen, zal op 1 O aanstaande de spoorweglinie in de rigting van Antwer naar Rotterdam tot aan Oudenbosch voor het publ geopend en in geregelde dienst gebragt worden. In verdere dienst van Oudenbosch naar Moerdijk zal als voorzien worden door middel eener diligence. (*H.*)

Uit Memel wordt van den 16 berigt dat op dringen aanvrage van kapt. Heathcote, kommandant van de en sche oorlogskorvet *the Archer*, de lading kaas, jen en tabak, welke het hollandsche handelsschip *Min* te Amsterdam had ingenomen, eerstdaags in genoem pruissische haven, openbaar zal worden verkocht ten vo deele van de engelsche kruisers. (*A. C.*)

'sGRAVENHAGE, 21 Sept. Z. M. de Koning is gis ren middag van Dordrecht in de rezidentie teruggekeer

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal zal hed middag ten 3 ure weder eene zitting houden. In zitting zal het ontwerp-adres, in antwoord op de troo rede, nadat het in de afdeelingen zal zijn onderzoch nader en bepaaldelijk ter tafel worden gebragt, en de dag der beraadslagingen daarover waarschijnlijk morgen (Vrijdag) worden bepaald.

— De Tweede Kamer houdt heden geene zitting, ma wacht de benoeming van eenen voorzitter door den K ning af. Men verwacht morgen, Vrijdag, eene zitting waarin de nieuwe voorzitter zijne betrekking zal aanvaa den en de werkzaamheden der Kamer zullen aanvangen Men ziet de aanbieding der finantiële ontwerpen do den minister van Finantiën, spoedig te gemoet.

— Men verneemt, dat het ontwerp van wet nop de ministerieele verantwoordelijkheid in gereedheid is eerstdaags aan de Tweede Kamer zal worden aangeb

— Ook verneemt men, dat het ontwerp van wet nopens het regt van vereeniging en vergadering, reeds bij den raad van state aanhangig is.

— Men verzekert, dat onder de ontwerpen tot ver mindering van lasten, in de troonrede aangekondigd, o behooren zou die tot opheffing van het tonnegeld.

— Z. Exc. de heer Forstner van Dambenoy, minist van Oorlog, heeft voor vier weken de rezidentie verlaten zich naar Duitschland begevende om de baden te ge bruiken.

— In de rezidentie is aangekomen en aan het hôt *de l'Europe* afgestapt de luit.-generaal Nepveu.

— Z. Exc. de heer Rochussen, oud-Gouverneur-gen raal van Neêrlandsch Indie, is heden morgen uit de rezidentie naar Londen vertrokken, doch zal spoedig van daar terugkeeren.

— In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlan den burgerlijke Kamer van gisteren zijn de pleidooije voortgezet in de zaak van H. P. Hoevenaar, als gema tigde van E. A. van Vloten, appellant tegen de Reg ring van Ned. Indie, geintimeerde. De heer Mr. G. M. va der Linden heeft den op ll Vrijdag afgebroken termijn va eisch voortgezet en behandeld. Hij heeft daarbij de a gumenten van partij in de stukken voorkomende, en d in het beklaagde vonnis van het Hoog Geregtshof i Ned. Indie opgenomen, bestreden en mede de rekonve tionele vordering van partij wederlegd. Aanstaande Dingsdag zal de heer advocaat Mr. J. C. Faber van Riemsdijk den termijn van antwoord behandelen.

WORMERVEER, 20 Sept. Heden werden aan de markt alhier aangevoerd 43 stapels kaas; de hoogste prijzen waren voor kleine *f* 23.75, voor middelbare *f* 26.25 per 50 kilogr.

Schoon de prijs over het algemeen wel zoo vast was vertoonde de markt eene even lustelooze stemming als de voorgaande week.

Gisteren waren de prijzen te Purmerend voor klei *f* 24, voor middelbare *f* 26.75 per 50 kilogr.

DORDRECHT, 20 Sept. Onze stad heeft heden m gen een feestlijk aanzien; van alle zijden ziet men vaderlandsche kleuren, hier en daar met Oranje en a deren feesttooi versierd, wapperen. De bevolking wac Z. M. onzen geëerbiedigden en geliefden Koning, die tentoonstelling der Hollandsche Maatschappij van La bouw met H. D. tegenwoordigheid zal vereeren.

Aan de Blaauwpoort, die smaakvol met zinnebeeld op den landbouw betrekking hebbende, figuren versie is, bevonden zich tijdig het weledel achtbaar bestu met den heer sekretaris der stad, en de muzijkanten d stedelijke schutterij, toen even half 9 ure saluutsch van het schip *Louise, Kroonprinses van Zweden*, aankomst van Z. M. aankondigden. Bij HD. intrede, werd Z. M. met gevolg hartelijk door het weledel achtbaar Be

stuur, en door de zamengevloeide menigte met veel geestdrift en gejuich ontvangen, hetwelk Z. M. minzaam beantwoordde. Hierop zette Z. M. in eigen rijtuig, voorafgegaan door den, in open kales gezeten, weledel achtbaren heer burgemeester, en gevolgd door twee koetsen, zijnen weg door onze stad voort.

Nadat Z. M. de hoofdstraten onzer stad, ter eener zijde, langs gereden was, heeft HD. zich naar het lokaal der tentoonstelling van den landbouw, in het Kromhout, begeven. Aldaar hartelijk door het bestuur van de tentoonstelling ontvangen, heeft Z. M., onder voorlichting van dat bestuur, het daar ten toon gestelde bezigtigd, en is, na vooraf HDs. bijzondere tevredenheid over de ontvangst, de inrigting en de ter bezigtiging aangebodene voorwerpen betuigd te hebben, met zijne adjudanten in de koets van den weled. achtb. heer burgemeester gestapt, en daarin, langs de hoofdstraten ter andere zijde der stad, naar de groote kerk gereden, die Z. M. met hooge belangstelling en bijzonder genoegen beschouwd heeft. Daarna heeft Z. M. zich naar het huis des burgemeesters begeven, waar HD. eenige ververschingen zijn aangeboden. Ruim over 12 ure heeft Z. M. met gevolg, in eigen rijtuig, in dezelfde orde als bij HDs. inkomst, door eene talloozee, juichende menigte verzeld, de stad verlaten, en is, ten half 1 ure, na tot Zwijndrecht door den weled. heer burgemeester te zijn uitgeleid, naar de residentie teruggekeerd. Deze feestdag werd door bijzonder schoon weder begunstigd.

HELLEVOETSLUIS, 20 Sept. Jl. Donderdag kwam hier van Rotterdam het amerikaansche schip *South Caroline*, bestemd naar New-York, aan boord hebbende ongeveer drie honderd landverhuizers, zoo Gelderschen als Duitschers, welk vaartuig door tegenwind verhinderd werd dadelijk naar zee te gaan en zijne reis te vervolgen. Niet zonder angst zagen de ingezetenen dezer plaats dit vaartuig in de kanaal haven blijven liggen, daar hun meermalen bij ondervinding was gebleken, dat aan boord van zulke volgeladen schepen de gevreesde cholera zich openbaarde. Die vrees bleek dan ook ditmaal niet ongegrond te zijn. Zaturdag jl. verspreidde zich het gerucht, dat die ziekte aan boord van de *South Caroline* was uitgebroken en gistereh, Dingsdag, telde men op dat schip reeds 12 zieken, waarvan er bereids 10 zijn overleden en nog 2 onder behandeling bleven.

De plaatselijke en marine-overheid hebben zich aan deze zaak laten gelegen liggen, waarop aan den gezagvoerder order is gegeven om bij de eerste gelegenheid de haven te verlaten en ter reede te gaan, waaraan door dezen is voldaan. De ziekte echter schijnt zich niet bij deze gevallen te bepalen; heden nacht zijn er weder 30 zieken bijgekomen en 3 overleden, ten gevolge waarvan den gezagvoerder order is gegeven [illegible] de Tien Gemeten te vertrekken, waar de zieken in het hospitaal kunnen worden opgenomen en verpleegd en de nog gezonden ontscheept, ten einde het schip de noodzakelijk geoordeelde uitbreiding en zuivering zou kunnen ondergaan. De gezagvoerder evenwel heeft geweigerd aan deze order te voldoen, waarop de loods is van boord gehaald. Het schip ligt dus nog ter reede zonder behoorlijke verpleging der zieken, ja zelfs zonder dokter of eenig beoefenaar der geneeskunde aan boord te hebben.

Hoewel wij ongaarne de uitbreiding dezer gevreesde ziekte in de nieuwsbladen zien vermeld, hebben wij nogthans gemeend het stilzwijgen niet te mogen bewaren, al ware het alleen om de aandacht der bevoegde hoogere autoriteiten nog meer op de treurige en gevaarvolle omstandigheden waarin zoo veel menschen zich bevinden te vestigen, en den gezagvoerder genoodzaakt worde aan het gegeven bevel om naar de quarantaine plaats te vertrekken te voldoen.

Indien men eenig geloof mag hechten aan de geruchten omtrent ruimte, voeding, ligging enz., dan is het te vreezen dat zonder spoedige en afdoende maatregelen, geene der zieken herstellen, maar het getal lijdenden mogelijk nog vermeerderen zal. Een ooggetuige verhaalt, dat men zich geen denkbeeld kan maken van de onverschilligheid der togtgenooten. De een weigert voor den anderen geneeskundige hulp te gaan halen; de lijkbezorger kan geen hulp vinden om de lijken te kisten en naar het [illegible] te brengen; ja de man zelfs weigert om het [illegible] overschot zijner vrouw naar haar laatste rustplaats te vergezellen.

Met [illegible] ding van een enkel geval heeft zich de ziekte in deze plaats nog niet geopenbaard. *(A. C.)*

HEL[illegible], 20 Sept. Tot ons leedwezen moeten wij vermelden, dat zich ook hier ter stede enkele cholera-gevallen hebben [illegible] voorgedaan. Vurig wenschen wij, dat de vreeselijke ziekte hier geen voortgang hebbe.

VLISSINGEN, 20 Sept. Het getal aangetasten door de cholera is thans tot op 26 gestegen, doch schijnt de felheid [illegible] verminderd te zijn, dewijl het getal sterfgevallen [illegible] schijnt [illegible] boven de vijf geloopen is. Deze kwaal van het [illegible] alleen te bepalen tot de bemanning [illegible] *Ruyter*. Onder de burgerij bemerkt men er niets [illegible] dan alleen eene moeder en dochter, die beide bezweken zijn, doch wier levenswijze hen blootstelde aan elke epidemische ongesteldheid. Op het bovengemeld fregat is nu veel verademing gekomen door het ontschepen van de helft der bemanning. Het état-major, ofschoon zich, behalve de adelborsten op vier na, geen oogenblik verwijderende, is in volmaakten welstand; den kommandant, de kapt. ter zee 't Hooft, die met verlof is, verwacht men eerstdaags terug. *(H.)*

DOESBORGH, 20 Sept. In weinige dagen zijn hier vier leden uit een huisgezin aan de cholera bezweken, vader, moeder en twee kinderen. Gelukkig schijnt de ziekte tot dusver zich daarbij te bepalen.

's HERTOGENBOSCH, 20 Sept. Het bouwen van een lokaal ten dienste van het Stedelijk Gymnasium en van het Prov. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant, binnen deze stad, is heden onder nadere goedkeuring van den Gemeenteraad, door burgemeester en wethouders aanbesteed en aangenomen door den heer Cornelis van Mierlo, aannemer alhier, voor eene som van *f* 13,200.

TILBURG, 20 Sept. Uit eene goede bron wordt thans stellig verzekerd, dat er besloten zou zijn om in deze stad weder binnen kort een garnizoen te plaatsen, doch men weet nog niet bepaald, welke deze troepen zijn zullen, zooveel is echter zeker, dat er order is gegeven om de nachtlegers niet te transporteren, en in de kazerne te laten berusten en dat voorloopig een officier en twee manschappen van de dragonders alhier zullen verblijven, om de kazerne aan het nieuwe garnizoen over te geven.

GRAVE, 21 Sept Gister middag, omstreeks 3 ure, heeft hier bij de herstelling eener brug buiten de Brugpoort een ongeluk plaats gehad, door het omvallen der gebinden waarbij twee timmerlieden zoodanig gewond zijn, dat een hunner reeds heden nacht is overleden, en den andere in het gasthuis opgenomen in bedenkelijken toestand verkeert.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER

Zitting van Donderdag 21 September.

In deze zitting is ter tafel gebragt het adres van antwoord op de troonrede, aldus luidende:

SIRE!

1. De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft bij de opening dezer zitting met belangstelling vernomen, dat Uwe Majesteit voortdurend van alle Mogendheden de verzekering van vriendschap en welwillendheid ontvangt. Bij de verwikkelingen in ons werelddeel ontstaan, zal, gelijk wij vertrouwen, het beginsel van strenge onzijdigheid, door Uwe Regering in het belang des vaderlands aangenomen, en met stipte vervulling van onze verpligting toegepast, de aanspraak op wederkeerige eerbiediging onzer regten door alle Staten doen erkennen.

2. Aangenaam is het ons te vernemen, dat zee- en landmagt zich door ijverige pligtsbetrachting en krijgstucht onderscheidt en daaraan nog onlangs op Borneo de schitterende bewijzen gaf.

3. Wij verheugen ons in de ontvangen mededeeling omtrent den gunstigen toestand der koloniën en het uitzigt op een veelbelovenden oogst. Mogt de gezondheid der bevolking van die schoone bezittingen onder Hooger zegen door gepaste maatregelen worden verbeterd, dan zal ook daarin ruime stof van dankbaarheid voor ons gelegen zijn.

4. Het vooruitzigt op eene ruime opbrengst van de meeste veldvruchten wordt door ons met Uwe Majesteit zeer gewaardeerd. Moge onbelemmerde handel en toevoer weldra tot eene duurzame vermindering der prijzen van de eerste levensbehoeften medewerken.

5. De verbetering onzer middelen van verkeer en gemeenschap, zoowel te water als te land, wekt onze belangstelling in hooge mate. Voor handel en nijverheid is elke vooruitgang op dit gebied eene weldaad te noemen, vooral ook wanneer door uitbreiding van het binnenlandsche spoorwegnet eene naauwere aansluiting aan buitenlandsche wegen mag worden tot stand gebragt.

6. Zoo immer, dan mogen wij ons thans verheugen van Uwe Majesteit te vernemen dat, niettegenstaande ontstane belemmeringen in de betrekkingen der volken onderling, de Nederlandsche handel, scheepvaart en scheepsbouw in vrij voldoenden toestand verkeeren.

7. Op het voortduren van den gunstigen staat der geldmiddelen van het Rijk, waarvan de Kamer de mededeeling ontving, stelt zij hoogen prijs. Gaarne zal zij aan Uwe Regering hare medewerking verleenen, om op behoedzame wijze tot eene vermindering van lasten over te gaan. Met te meer gerustheid zal zij die voordragt in overweging nemen, wanneer onafgebroken schulddelging daarmede kan vereenigd blijven.

8. W zien met verlangen de aanbieding te gemoet van wets-ontwerpen op het onderwijs. Wetenschap en kunst blijven ons steeds groote belangstelling inboezemen.

9. Onze toestand moge niet volkomen zijn, de natie, Sire! waardeert ten hoogste de zegeningen die zij geniet. Eendragt en wederzijdsch vertrouwen aan te kweeken, zal onder den Goddelijken bijstand leiden tot heil des dierbaren vaderlands.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Ct.*:

JASSY, 17 September. De Russen zijn geheel verdwenen uit Moldavië; noch in dit vorstendom, noch in Wallachije, noch in Dobrutscha is één russisch soldaat gebleven. Bij hun vertrek uit Moldavië hebben zij al de bruggen over den Pruth vernield.

BERLIJN, 22 Sept. Grootvorst Konstantijn wordt te Simpheropol verwacht.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad:*

PARIJS, 22 Sept. Gisteren is eene depêche van onzen gezant te Weenen, den heer de Bourqueney, aan de beurs aangeplakt. Daarin wordt gemeld, dat te Buchar est eene estafette is aangekomen aan den generaal Coronini, eene depêche overbrengende van den heer v. Bruck, Oostenrijksch internuntius te Konstantinopel, meldende, dat aldaar het officieel berigt ontvangen was, dat de geallieerde troepen, 58,000 man sterk, den 14den bij Eupatoria, 40 zeemijlen ten noordwesten van Sebastopol, zijn geland, en zich onverwijld naar die vesting hadden op marsch begeven.

Eene andere depêche uit Konstantinopel van 17, heden te Parijs ontvangen, deelt gunstige berigten mede omtrent de positien der ontscheepte troepen en de geestdrift welke hen bezielt. Een gedeelte der transportschepen is onmiddellijk naar Varna teruggekeerd, om het uit 14,000 Franschen bestaande reserve, naar de Krim over te brengen. Anapa en Kertsch werden sedert den 4den door den vice-admiraal Lyons geblokkeerd. Bij Odessa was eene legermagt op de schepen geposteerd, om het aanvoeren van Russische versterkingen naar de Krim af te snijden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 September. De jongste tijdingen uit Konstantinopel loopen tot den 10 dezer. Zij melden dat de expeditie den 6 van Varna is vertrokken en den 9 aan het Slangen eiland is aangekomen, verder wist men niets.

Al hetgeen door de onderscheidene bladen wordt medegedeeld omtrent de bijzonderheden, die in verband staan met de expeditie in de Zwarte Zee, berust op gissingen, wijl er tot heden toe noch van het een noch van het ander iets met zekerheid bekend kan zijn.

— De tijdingen uit Azië luiden meer gunstig. Mustapha Pacha, bekleed met het opperbevelhebberschap over de Aziatische troepen, heeft zich naar zijn post begeven. Hij wordt vergezeld van een Fransch kapitein, die, naar men zegt, belast is van wege het Fransche gouvernement, om aan Schamyl, Ruslands geduchten tegenstander, 12,000 geweren over te brengen.

— De berigten uit Spanje zijn van weinig beteekenis. De Koningin heeft het paleis *del Prado* betrokken. De cholera is te Madrid zeer gematigd. De stad blijft voorts nog altijd een rustig uiterlijk bewaren, in de provincien daarentegen is het vol onrust en woeling, en vreest men ieder oogenblik eene hevige uitbarsting.

— In *las Novedades* wordt verzekerd, dat de leden van het ministerie San-Luis in het buitenland intrigueren en zelfs agenten te Madrid onderhouden, die hen van alles onderrigten.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Sept. De *Sun* behelst de volgende depêche: Men verzekert dat de Engelschen, op weinig afstand van Sebastopol, een russisch stoompost-vaartuig hebben genomen, voorzien van belangrijke depêches.

— In de *Express* wordt de opmerking gemaakt dat de inwoners der Alandseilanden, die thans weder geheel verlaten zijn, welligt gedurende den winter een vriendelijk bezoek zullen ontvangen van de Russen om hen voor de betoonde sympathie aan Engeland en Frankrijk levenslang naar Siberie te zenden.

— De *Times* geeft een soort van plan, volgens hetwelk de Krim-expeditie moet te werk gaan:

In de eerste plaats wordt verondersteld, dat de geheele vloot van oorlogs- en transportschepen in goede orde in dat gedeelte der Zwarte Zee zal zijn aangekomen, hetwelk gelegen is tusschen Baltschik en de kust der Krim. De plaats van elk schip is aangewezen en de divisien zullen zich voorwaarts begeven, met de regelmatigheid van een leger te land.

Een zeker aantal schepen zijn bestemd om de transportschepen te dekken, in geval deze door de Russische vloot mogten worden aangevallen.

De troepen zullen zoodanig worden ontscheept, dat zij in de eerste plaats door de vloot zelve beschermd worden; doch tevens zullen de schepen hunne batterijen vrij houden, ten einde hun vuur tegen de kust te kunnen openen. Daardoor komt men tot de veronderstelling dat de ontscheping zal plaats hebben bij het strand op ongeveer een afstand van 400 meters.

De soldaten zullen in de booten overgaan met hunne wapens en ransels. De wapens zullen echter niet geladen en de ransels niet toegegespt zijn. Zij zullen, even als de officieren, voorzien zijn van levensmiddelen voor drie dagen, bestaande in brood en gezouten vleesch. Ook zullen zij genoegzaam water met zich voeren.

Wanneer alle vaartuigen met troepen geladen zijn, zullen zij vier groote divisien uitmaken; de eerste zal zamengesteld zijn uit alle sloepen der stoombooten, met die van de *Brittannia* aan het hoofd; deze divisie zal de uiterst regterzijde van de linie uitmaken. De derde divisie de talrijkste van allen, zal in het midden geplaats en zamengesteld zijn uit alle transportschepen.

Op een teeken, gegeven door *de Agamemnon*, zal de geheele linie zich naar het strand begeven en zullen de troepen zich onbewegelijk houden, terwijl geen enkel schip een ander zal kunnen voorbij streven, of ten achteren blijven. Deze linie zal niet minder dan drie mijlen lengte uitmaken, zonder de Fransche troepen te rekenen, waarvan bij de algemeene orders hier geen sprake is. De

ontscheping zal aldus op eene groote schaal langs de kust plaats hebben.

De ligte divisie van het leger en van de artillerie zal het eerst ontschepen. Elk der brigades van de divisie van den generaal Brown zal vier kompagniën van het tweede bataillon der karabiniers met zich voeren; die de voorhoede zullen uitmaken. Aan dezen zal dus volgens den *Times*, de eer te beurt vallen van de eersten te zijn, die den Russischen grond betreden en het vuur tegen den vijand openen.

Elk regiment zal, als het ontscheept is, zich in kolonnes vormen, en de batterijen zullen met hare respective divisien ontschepen, zoo mede de sappeurs, die voorzien zullen zijn van hunne gereedschappen tot het daarstellen van de noodige verschansingen. De andere divisien van het leger zullen successivelijk volgen, nadat de booten terug gegaan zullen zijn, om hen in te nemen. De kavallerie zal echter niet dan op eene speciale order ontschepen.

De artillerie zal zich op houtvlotten begeven, die zamengesteld zijn uit twee sloepen met eene zich daarop bevindende beweegbare pont. Deze vlotten zullen gesleept worden door stoombooten, en ieder hunner zal, zoo noodig, worden geëskorteerd door twee oorlogssloepen en een kotter.

Ten slotte wordt opgemerkt, dat de orde om de kavallerie niet terstond te ontschepen, moet verklaard worden uit de omstandigheden, dat de geallieerden meer geneigd zijn om een onmiddellijken aanval tegen Sebastopol te ondernemen, dan een veldtogt in het binnenste van de Krim in dit saizoen te openen, en er is alle reden om te gelooven, dat deze maatregel juist is, daar de vijand niet sterk genoeg zal zijn, om aan de operatien van een beleg weerstand te bieden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 21 Sept. Nadat de kust-batterijen geheel en al waren vernield, werd de Russische vloot gedwongen naar Sebastopol terug te keeren.

— Het eskader van sir Edmund Lyons heeft Anapa gebombardeerd.

— De keizer is van Ischl alhier teruggekeerd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			20 SEPT. 4½ u. gebl.	21 SEPT. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	pCt.	60⅝	60 11/16	à	60 13/16	60⅝
Dito Dito	3	„	72⅛	72¼	„		
Dito Dito	4	„	90 15/16	90 15/16	„	91	91
O. I. Leening 1844	4	„	90½		„		
Amortis. Syndik.	3½	„	89¼		„		
Handel-Maatschappij	4½	„		122¾	„		
Haarlemmermeer	5	„			„		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„			„		
„ Holl. Spoorw.-M.		„			„		
Obligatiën	4½	„			„		
Maatschappij van Weld.	4	„	80¼		„		
Aand. Ned. Bank		„			„		
België	2½	„			„		
Dito bij *Rothschild*	2½	„	49⅛		„		
Frankrijk, Obligatiën	3	„			„		
Spanje, Onbep. Stukken	1	„	18½	18½	„	18 9/16	18 9/16
Dito	3	„	37⅝	38	„		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	„	33	33	„	33 1/16	33
Coupon-Bewijzen			5 1/16	5 1/16	„		
Amortisable Schuld			4	4	„		
Portugal, te Londen	3	„	36¾	36 11/16	„	36¾	
Dito Uitgestelde					„		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	„	100⅝	100½	„		
Dito Dito 1828 en 1829	5	„	100⅝	100½	„	100⅝	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	„	85⅝	85½	„		
Dito	4½	„	86¾	86¾	„	86 15/16	
Dito bij *Hope*	4	„	77¾	77⅞	„		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	„	76¾	76¾	„	76⅞	
Dito bij id. 5de Serie	6	„			„		
Certifikaten te Hamburg	5	„	87½		„		
Inschrijving in Assignat.	6	„			„		
Certifikaten van dito	6	„	59⅞	59¾	„		
Engelsche Russen					„		
Polen, Certifikaten	4	„			„		
Dito Aand. met Lot. fl. 500				140½	„		
Oostenrijk, Metalliek	5	„	69⅛	69⅛	„	69 9/16	
Dito Nieuwe 1847	2½	„	35	35⅛	„	35 5/16	
Dito 1851 en 1852	2½	„	35	35⅛	„	35 5/16	
Dito Nieuwe	5	„	78⅛	78⅛	„	78⅝	
Dito 1854	5	„	78 1/16	78⅛	„	78¼	78 5/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	„		71¾	„		
Dito	4	„		60	„		
Aand. met Loting fl. 250		„			„		
Nieuwe dito 1854		„	*f*	*f* 241	„	242	
Pruissen	4½	„			„		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					„		
Dito Orig.					„		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	„			„		
Denemarken, Leen. te Lond.	5	„			„		
Louisiana bij *Hope*	5	„	100	100	„		
Brazilië	5	„	97¼	97¾	„	98	
Dito 1843	5	„			„		
Mexico	3	„	23 11/16	23¾	„	23⅞	
Dito Onbepaalde			23 11/16	23¾	„	23⅞	
Peru	4½	„			„		
Grenada, a £ 100	2¼	„	16½		„		
Dito Uitgestelde				6¾	„		
Ecuador a £ 100					„		
Venezuela, a £ 100	3¾	„	23½	23½	„		
Dito Uitgestelde	1¼	„			„		
Thesaurie	5	„			„		

Bij een weinig meer affaire dan in de laatste dagen, was de markt heden iets beter gestemd, zonder dat echter van eene der genoteerde fondsen de prijsverandering en handel afzonderlijke vermelding verdienen, alleenlijk in Oostenrijksche was nog al eenige levendigheid.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt; Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 15/16	Livorno	2/m.	*f* 38¼
„	zigt	„ 56⅛	Napels	„	„ 84
Bordeaux	2/m.	„ 55¼	Petersburg	„	„ 1.77
„	½/m.	„ 55⅝	Weenen	6/w.	„ 29¾
Madrid	3/m.	„ 240	Augsburg	„	„ 35¼
Cadix	„	„ 240	Frankfort	„	„ 99½
Seville	„	„ 237	Hamburg	2/m.	„ 35¼
Bilbao	„	„ 238	„	zigt	„ 35 7/16
Lissabon	„	„ 40¾	Londen	2/m.	„ 11,65
Porto	„	„ 40¾	„	zigt	„ 11,75
Genua	2/m.	„ 45¾	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 52¼. 1840/1842 4½ pc. 90⅞. 1848, —; Spanje 1—3 pc. 18 5/16; Binnenl. 3 pc 33⅝; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 73½

PARIJS, 21 Sept. Fransche 3 pc 75 20, 4½ pc. 98.70; 3 pc Spanje 33¼; id. 1 pc 18⅜; Met 5 pc 85. Rom. Leen. 84¼.

LONDEN, 21 Sept. Consols 95⅞ à 96; 3 pc. Spanje buitenl. 37¾; 1 pc. dito 18⅝; Comité-Bewijzen 5; Passive 4, 5 pc. Rusl. 99; 4½ pc. dito 88½; 4 pc. Holl. 94½; 2½ pc id 62; 5 pc. Sardinië 87¾; Brazilië 101; 4½ pc Peru 71; Gren. uitg 6; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 24⅞; 4 pc. Portugal 40; Turkije 3⅝; Grieken (blaauw) —; Wissel op Amst —.—.

WEENEN, 21 Sept. Met. 5 pc. 85⅛; id 4½ pc. 74; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 11.26, Amst. —; Parijs 137; Goud 23; Zilver 19; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 2 Sept. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 86, 5 pc 98¾; Wissel op Londen 2/m. 6 Th 17¼, Parijs —; Amst. 141⅛; Ween. —; Petersburg 102⅝.

HAMBURG, 21 Sept Spanje 3 pc. 31¼; id 1 pc. 17¾; Rusl 5 pc. 94½; 3 pc. Mexikanen 16⅞; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 21 Sept 5 pc. Met. 71⅞; 3 pc. Spanje binnenl. 33; id. 1 pc. 18 7/16; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 21 Sept. Tarwe. 168 2 ℔ Kubanka *f* 450; 160/2 ℔ jarige Rostocker *f* 435. — Rogge. 144/2 ℔ Archangel *f* 254 en 143/2 ℔ dito zeilende *f* 245.

SCHIEDAM, 21 Sept. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ Reval *f* 325 6/w.; 145/2 ℔ jarige Riga Poolsche *f* 275 6/w. — Gerst. 126/2 ℔ Libau *f* 252 6/w. — Moutwijn *f* 20,25; Jenever *f* 24,75 Amst. Proef *f* 26,—, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 21 Sept. Boter: eerste kwaliteit *f* 46 a 49; tweede dito *f* 38 a 45.

ANTWERPEN, 21 Sept. *Koffij.* Hiervan zijn verkocht 500 balen Brazil.

Suiker. Van Crushed zijn verhandeld 70 Tons tot vaste prijzen.

Rijst. De markt blijft in eene goede stemming met slechts geringe omzettingen.

Granen. De prijzen van Tarwe en Rogge blijven goed staande met weinig handel, door gebrek aan partijen.

LONDEN, 20 Sept. *Ruwe Suiker.* Met weinig zaken zonder prijsverandering. Crushed voor uitvoer gevraagd tot vaste prijzen.

Koffij vast. Native Ceylon 45 a 46 s. na kwaliteit.

Rijst iets hooger betaald. — *Thee.* Met meer handel tot vaste prijzen.

Talk flaauw. Petersburger 63 s. 6 d.

Granen. Tarwe met beperkten handel en prijshoudend. Haver hooger gehouden.

LIVERPOOL, 19 Sept. *Katoen.* De markt blijft flaauw, met neiging tot prijsverlaging. Verkocht 6000 balen.

BORDEAUX, 18 Sept. *Voorloop.* 3/6 houd zich staande op fr. 210.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 21 Sept. J. S. Graham, Elvira, Akyab, laatst van Queenstown. - R. A. Hazewinkel, Grietje Mollema, Baltimore. - J. Weltzien, Margareth, Glouboucka, met verlies van anker en kettingen. - D. H. Tjakkes, Maria Elisabeth, Trapani. - A. J. Schuring, Annegiena, Livorno. - J. C. Stenger, Anna Margretha Adriana, Genua.

HELVOET, 20 Sept. A. Glazener Jr., Admiraal van Kinsbergen, Batavia, L. v. Brouwershaven. - H. H. Sprik, Julianne Louisa, Venetiën.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Adm. van Kinsbergen, A. Glazener Jr.: 10623 b. Rijst, 81 pic. Gom Elastiek, 2112 boss. Bindrott., E. Suermondt en Zonen en Comp.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 21 Sept. in lading naar:

Keulen F. Noll, Josephine.
„ J. R. Wilson, Kolln n° 3.
Heilbron B. Cuhler, Forschrit.
Duisburg H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Weesel E. F. Beijer, de Hoop.
Frankf. & Coblentz J. van Dusseldorp, Frankf. N°. 16.
Dusseld. & Neus G. Fongers, Johanna.
Rijnhoogte Arnhem 21 Sept. 0 el 91 duim
Keulen 21 „ 5 v. 8 „

Het Hollandsche schip Nooit Gedacht, met 2000 cent. rogge naar Neus bestemd, is 18 Sept. op de bij Heerdt onder water staande palen zoodanig lek geworden, dat het spoedig zonk.

Mainz B. Kirschreiber, Mainz N°. 8.

Advertentiën.

(235) Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. Genademiddelen der Kerk, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder JOHANNA TEMPELMAN, Weduwe VAN 'T ZANT, in den ouderdom van 80 jaren en maanden.

DEVENTER, Uit naam der kinderen,
21 September 1854. G. VAN 'T ZANT.

De Touwslagerij wordt voortgezet op denzelfden en onder de firma Wed. J. VAN 'T ZANT EN ZONEN.

Op zeer aannemelijke voorwaarden *TE H...* of *TE KOOP:* Een logeabel, goed onderhouden **HUIS**, sedert onheugelijke jaren ingerigt tot **Apotheek** en **Laboratorium**, met alle de W... **kelgoederen** en **Gereedschappen** tot de behoorende. Te bevragen bij den Makelaar F. M. A... te Alkmaar.

MUZIEK.

Eene fraaije en tamelijk goede **PIANO**, tegen ... ken prijs te bekomen, bij den Heer C. M. VAN ST... particulier te Oudenbosch, Noord-Brabant.

227) Bij Gebr. VERHOEVEN, Boekhandelaren te 's H... zijn ter perse:

I. **Proeve van Taalverwantschap,** bij eene ... gelijking der persoonlijke voornaamwoorden, in de ... *tische* en *Indisch-Europesche talen*, ten deele ont... uit belangrijke geschriften, door W —, te Oirs...

II. **Sterfte-Tafels** tot grondslag van alle leve... zekeringen enz., opgemaakt uit een vergelijk van ... over geheel Europa in de hoofdsteden, kleinere st... dorpen, enz., gedurende *vier eeuwen*, door denz...

En is van de pers gekomen:

VOLLEDIG LEERBOEK
der Algemeene Geschiedenis,

ten gebruike van de inrigtingen van onderwijs en ... ding, door J. MOELLER, Hoogleeraar der Gesch... aan de Katholieke Hoogeschool van Leuven, ... Geschiedenis der Romeinen.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende ... ken verkrijgbaar:

De Christelijke Vader, brekende het geestelijk brood voor de kinderen, of uitleggingen van de ... tels, die door het jaar aan de geloovigen voorg... worden, getrokken uit de H. H. Vaders en k... schrijvers, en gesteld op vragen en antwoorden ... deelen, 2554 bladz.

Idem Uitleggingen van de Evangeliën, in 4 d... 1788 bladz. Te zamen . . . . *f*

Geschiedenis van het Oude en Nieuwe T... tament, met christelijke en stichtende bemerk... getrokken uit de H. Vaders en andere geestelijke ... vers. Twee deelen in een band, 730 bladz.

Zondags-School tot oefening van huisaandacht ... Roomsch Katholieken, bestaande in zedelijke ui... gen en bemerkingen op de Evangeliën van de ... en geboden feestdagen van het geheele jaar, ... L. ENGBERS, 464 bladz. . . . . *f*

Zondags- en Heiligendagsche-School, ... legging van de Evangelien op alle Zon- en Heilige... van het geheele jaar, ten gebruike van Roomsch-K... lieken, door H. JACOBS en J. FON... 0 bladz.

Epistels en Evangeliën op alle Zon- en voo... Feestdagen door het jaar, ... bladz.

Bijbelsche Verhalen uit het Nieuwe Test... Een Leesboek voor de Nederlandsche Jeugd, door ... THOLOMEUS DOORENWEERD, 160 bladz.

Idem Verhalen Oude Testament, 115 bladz.

Bijbelsche Geschiedenis in bekn... voor de Jeugd ... stukje, Geschiedenis des Ou... Testaments; ... stukje, Geschiedenis des Nieuwen ... taments, tot aan de zending van den Heiligen G... 5e stukje, Geschiedenis der Apostelen, ... bladz.

Merkwaardige Verhalen uit de Geschiedenis ... Ouden Verbonds, met aardrijkskundige aanteeken... voor school en huisselijk gebruik, 160 bladz.

Idem Nieuwe Verbond, 190 bladz. . . . .

Verkorte gewijde Geschiedenis, ten ... der Parochiën en Scholen, 112 bladz.

Lessen en Evangeliën, gelijk dezelve d... gansche jaar onder de Heilige Dienst gelezen ... op nieuw vertaald door M. A. VAN STEENWIJK, ... 644 bladz. . . . .

Epistelen en Evangeliën, zoo als dezelve ... geheele jaar onder de Heilige Mis gelezen word... taald door J. STAFFORD, R. C. Pastoor, 530 bladz.

Lessen of Epistelen en Evangeliën op ... dagen van de vaste, met korte verklaringen ... gebeden, door F. DARUP, R. C. Pastoor, 248 bladz.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en ...